

Nieuwsbrief Kenniscentrum Sekse en Diversiteit in het Medisch Onderwijs (SDMO)

Jaargang 16, nummer 3, oktober 2019

Kenniscentrum Sekse en Diversiteit in het Medisch Onderwijs (SDMO)

Hierbij ontvangt u de nieuwsbrief van het kenniscentrum SDMO in Nijmegen. In de nieuwsbrief staan weer een aantal interessante publicaties en onderwijsmateriaal die wij voor u verzameld hebben.

Al ons materiaal is met een abonnement toegankelijk. Op de laatste pagina van deze nieuwsbrief vindt u meer informatie over het Kenniscentrum SDMO.

Namens Doreth Teunissen en Eline van Manen

De volgende nieuwsbrief zal in de winter van 2019 verschijnen.

In dit nummer

- [Agenda](#)
- [Nieuw onderwijsmateriaal](#)
- [Docentenprofessionalisering](#)
- [Activiteiten](#)
- [Onderzoek en publicaties](#)
- [Nieuws](#)
- [Kenniscentrum SDMO](#)
- [Trainingsmodules](#)

Agenda

- **9-12 oktober 2019**
Congres of the International Society of Psychosomatic Obstetrics and Gynaecology *The whole is more than a sum of its parts*, in Den Haag
[Meer informatie en aanmelden](#)
- **24 oktober 2019, 13.00-16.30**
Bijeenkomst Gender Teach the Teacher Medische Faculteit Nijmegen
[Meer informatie](#)
- **21 november 2019**
Congres *Vrouwelijke Leaders in de Zorg*, in Zeist
[Meer informatie en aanmelden](#)
- **21-22 november 2019**
NVMO congres, in Rotterdam
[Meer informatie en aanmelden](#)
- **23 november 2019**
VNVA Lustrumsymposium, *Vrouwen kiezen, tussen kiesrecht en keuzestress*, in Groningen
[Meer informatie](#)
- **27 november 2019, 9.30-17.00**
Congres TISLEP – NVMO, *Leading beyond borders - Medical leadership and culture in practice*, in Amsterdam
[Meer informatie en aanmelden](#)
- **2 december 2019, 13.00-17.00**
Middagsymposium *Het taboe te lijf*, in Amsterdam
[Meer informatie](#)
- **28 februari 2020**
Middagsymposium Johannes Wierstichting *Vrouwenhandel en de professional*, in Amsterdam
[Meer informatie volgt](#)
- **28 maart 2020**
VNVA Els Borst Oeuvreprijs Symposium ter ere van Hanneke Takkenberg, *Naar een inclusieve geneeskunde*
[Meer informatie volgt](#)

Nieuw onderwijsmateriaal op de website

In het Kenniscentrum Sekse en Diversiteit in het Medisch Onderwijs zijn de volgende materialen toegevoegd:

Titel	Beschrijving	Auteur
Sex & Gender in Health Research	E-learnings over het integreren van sekse en gender in medisch onderzoek	Canadian Institute of Gender and Health
Seksueel geweld en daarna	Een presentatie over hoe slachtoffers van seksueel geweld omgaan met een verkrachting op de korte en lange termijn	
Vrouwenbesnijdenis	Vrouwenbesnijdenis: Voorkomen, typen, betekenis, gevolgen en behandeling	Geheel vernieuwde update
Presentaties van het Congres Centrum Seksueel Geweld Gelderland-Zuid en -Midden	Presentaties van het Congres Centrum Seksueel Geweld Gelderland-Zuid en -Midden <i>'Meer dan slachtoffer: uitdagingen in de hulpverlening'</i>	Verschillende auteurs

Docentenprofessionalisering gendersensitiviteit geneeskunde

Teach the Teachers

Op 20 maart 2019 heeft de bijeenkomst van Teach the Teachers plaatsgevonden. Deze bijeenkomsten vinden driemaal per jaar plaats voor docenten die zich in het medisch basiscurriculum en in de vervolgoopleidingen tot specialist met gender bezighouden. De bijeenkomsten concentreren zich op een thema, naast uitwisseling van nieuwe ideeën en onderwijsmodules en het opdoen van inspiratie. Afgelopen keer stonden vooral de opleidingsplannen van de vervolgoopleidingen tot specialist centraal en hoe deze op een goede manier te vertalen naar concreet onderwijs en hoe gender duurzaam te implementeren in de opleidingsperiode centraal.

De nieuwe datum voor de volgende bijeenkomst is donderdagmiddag 24 Oktober 2019, start om 13.00 uur, inloop vanaf 12.30 met broodjes en is afgelopen rond 16.30 uur in Nijmegen.

De agenda voor de volgende bijeenkomst is als volgt:

- Inloop met broodjes, thee en koffie
- Welkom en opening
- Rondje nieuws van de verschillende faculteiten en opleidingen
- Landelijke ontwikkelingen: WOMENinc en ZonMw
- Omgaan met weerstanden/aansprekende onderwijsvormen en modules
- Waar is vooral behoefte aan onder onderwijsmakers en -gevers?
- WVTTK
- Afsluiting

Graag voor 21 oktober aanmelden vanwege catering door te mailen naar doreth.teunissen@radboudumc.nl

E-learning 'Introductie in de gendersensitieve zorg in de geneeskundige vervolgopleiding'

Er is een nieuwe versie van de e-learning 'Introductie in de gendersensitieve zorg in de geneeskundige vervolgopleiding' uitgebracht. In deze versie is het mogelijk om bepaalde delen van de e-learning te maken, zonder de gehele e-learning te hoeven doorlopen. De doorlooptijd van de gehele e-learning is ongeveer 70-90 minuten. Tevens is voor alle specialisten (ook huisartsen) accreditatie toegekend (1 punt).

De e-learning richt zich op het bewustmaken van het belang van sekse en gender in de geneeskunde. In de e-learning krijg je informatie over man-vrouwverschillen in ziekte en gezondheid. De doelgroep van de e-learning zijn aios en hun opleiders in de opleidingen huisartsgeneeskunde, cardiologie, interne geneeskunde, maatschappij en gezondheid, en psychiatrie en hun opleiders.

Deze e-learning bestaat uit zes onderdelen: Inleiding, communicatie & coping, genetica, seksueel- en huiselijk geweld, arbeid en farmacotherapie.

[Bekijk hier de doorloopversie van de e-learning, alleen voor docenten](#)

[Bekijk hier de geaccrediteerde versie van de e-learning](#)

Bent u op zoek naar onderwijsmateriaal, of wilt u meer informatie over hoe u uw onderwijs sekse- en cultuur specifiek kunt maken? Kijk op onze website: <http://www.radboudumc.nl/sdmo> of neem contact op per e-mail: kenniscentrum-sdmo@radboudumc.nl

Activiteiten

Congres Centrum Seksueel Geweld Gelderland-Zuid en -Midden 'Meer dan slachtoffer: uitdagingen in de hulpverlening'

Donderdag 13 juni 2019 heeft het congres 'Meer dan slachtoffer: uitdagingen in de hulpverlening' van het CSG Gelderland-Zuid en -Midden plaatsgevonden in het auditorium van het Radboud. Een geslaagd congres met een afwisselend programma en zeer boeiende sprekers. Zo vertelde Ellen Laan, hoogleraar seksuologie AMC, over de seksualiteit na seksueel misbruik, een zeer onderbelicht onderwerp. Bayram Varli, eenheid coördinator van de politie en eigenaar van het expertisecentrum samenleving heeft uitleg gegeven over eerwraak en het verschil tussen een 'maslow' en een 'pinto' denkwijze. Lennaert Borra, ziekenhuisapotheker en forensisch toxicoloog i.o., gaf een overzicht van de diagnostische mogelijkheden voor het aantonen van toxische stoffen na een verkrachting. Jolande Schoonenberg, vertrouwensarts/voorzitter VVAK zette het publiek tot nadenken door een conflictscheiding te zien als een vorm van kindermishandeling met als boodschap hier veel meer aandacht voor te hebben als professional. Karen de Wolf, gezondheidsjurist Radboudumc heeft nogmaals de definitie van het beroepsgeheim uitgelegd en wanneer dit doorbroken mag worden en hoe dit dan zit met informatie-uitwisseling bijvoorbeeld tussen de politie en een arts. Iva Bicanic, landelijk coördinator van het CSG en psychotherapeut gaf ons inzicht in hoe seksueel misbruik op jonge leeftijd tot standgehouden wordt en dat jonge kinderen als het ware verstrikt raken in een web waar ze niet meer uit kunnen.

De presentaties kunnen via de volgende link ingezien worden:

<https://www2.paoheyendael.nl/nl/login/>

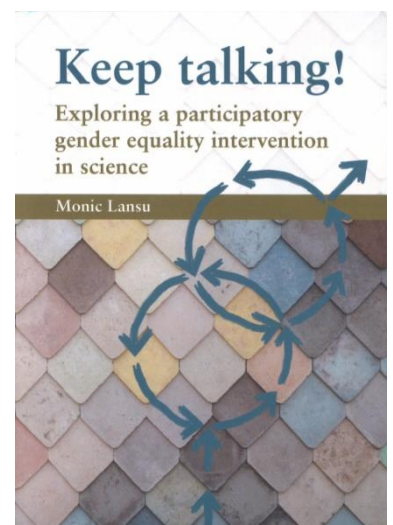
Inlog: 9824

Wachtwoord: seksueelgeweld

Promotie Monic Lansu

Op 27 augustus 2019 heeft Monic Lansu haar proefschrift verdedigd. Ze promoveerde op het onderwerp genderongelijkheid in organisaties. Ze heeft een participatief actieonderzoek in een Nederlandse bètafaculteit gehouden, wat aantoonde dat de interventie *group model building* aangrijpt op het genereren van, onderhandelen over, en handelen op basis van systemische genderkennis. Het proefschrift heeft de titel 'Keep talking! Exploring a participatory gender equality intervention in science'.

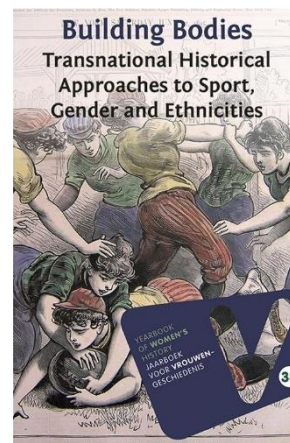
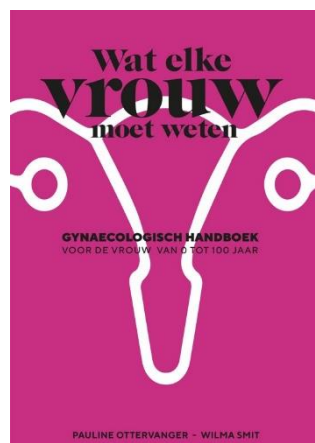

Bent u op zoek naar onderwijsmateriaal, of wilt u meer informatie over hoe u uw onderwijs sekse- en cultuur specifiek kunt maken? Kijk op onze website: <http://www.radboudumc.nl/sdmo> of neem contact op per e-mail: kenniscentrum-sdmo@radboudumc.nl

Nieuw onderzoek en publicaties uitgelicht

Interessante publicaties

- [Firet, L., Teunissen, T. A. M., van der Vaart, H., Assendelft, W. J. J., Notten, K. J. B., Kool, R. B., & Lagro-Janssen, A. L. M. \(2019\). An Electronic Health Intervention for Dutch Women With Stress Urinary Incontinence: Protocol for a Mixed Methods Study. *JMIR research protocols*, 8\(7\), e13164.](#)
- [Sacco, S., Merki-Feld, G. S., Aegidius, K. L., Bitzer, J., Canonico, M., Gantenbein, A. R., ... & MaassenVanDenBrink, A. \(2018\). Effect of exogenous estrogens and progestogens on the course of migraine during reproductive age: a consensus statement by the European Headache Federation \(EHF\) and the European Society of Contraception and Reproductive Health \(ESCRH\). *The journal of headache and pain*, 19\(1\), 76.](#)
- [Docherty, J. R., Stanford, S. C., Panattieri, R. A., Alexander, S. P., Cirino, G., George, C. H., ... & Sobey, C. G. \(2019\). Sex: A change in our guidelines to authors to ensure that this is no longer an ignored experimental variable. *British journal of pharmacology*.](#)
- [Laprise, C., Cole, K., Sridhar, V. S., Marenah, T., Crimi, C., West, L., ... & Sapir-Pichhadze, R. \(2019\). Sex and gender considerations in transplant research: A scoping review. *Transplantation*, 103\(9\), e239-e247.](#)
- [Dance, A. \(2019\). Why the sexes don't feel pain the same way. *Nature*](#)
- [Huebschmann, A. G., Huxley, R. R., Kohrt, W. M., Zeitler, P., Regensteiner, J. G., & Reusch, J. E. \(2019\). Sex differences in the burden of type 2 diabetes and cardiovascular risk across the life course. *Diabetologia*, 1-12.](#)
- [Derksen, F.A.W.M., Olde Hartman, T.C., Lagro-Janssen A.T. \(2019\) Ontmoeting, aandacht en gelijkwaardigheid, de waarde van het arts-patiëntcontact. *Ned Tijdschr Geneeskd*](#)
- [Wevers, M. \(2019\). Using Word Embeddings to Examine Gender Bias in Dutch Newspapers, 1950-1990. *arXiv preprint arXiv:1907.08922*.](#)
- [Naezer, M., van Oosterhout, L. \(2019\) Sexting is voor sletten – Seksuele normen en de ongeautoriseerde verspreiding van digitaal sexy beeldmateriaal. *Raffia*](#)
- [Van Hulst, M., \(2019\) Praten over de overgang taboe op werk: 'Ik heb veertig opvliegers per dag' *Parool*](#)
- [Tijdschrift voor genderstudies themanummer: Nieuwe perspectieven op de geschiedenis van de Nederlandse homo-emancipatie, 22\(3\).](#)
- [Building bodies: Transnational historical approaches to sport, gender and ethnicities. 2019 *Uitgeverij Verloren*](#)
- [Bijl, D. Antidepressiva en depressie, 2019](#)
- [Ottervanger P., Smit W., Wat elke vrouw moet weten. Gynaecologisch handboek voor de vrouw van 0 tot 100 jaar. 2019](#)

Bent u op zoek naar onderwijsmateriaal, of wilt u meer informatie over hoe u uw onderwijs sekse- en cultuur specifiek kunt maken? Kijk op onze website: <http://www.radboudumc.nl/sdmo> of neem contact op per e-mail: kenniscentrum-sdmo@radboudumc.nl

Nieuws

Themanummer: Seksueel Geweld in 'Bijblijven'

In september 2019 komt in het nascholingstijdschrift voor huisartsen, Bijblijven, een dubbeldik nummer uit over het thema seksueel geweld. Diverse auteurs geven in 15 artikelen inzicht in de vele aspecten van seksueel misbruik bij kinderen en volwassenen, bij mannen en vrouwen. Gastredactie Doreth Teunissen en Toine Lagro-Janssen. Het themanummer begint met het verhaal van een ervaringsdeskundige. Vervolgens komt een caleidoscoop aan onderwerpen aan bod zoals onder andere het voorkomen in de bevolking en hulpvraaggedrag bij de huisarts, het signaleren, de screening bij kinderen, het bespreekbaar maken, de gevolgen voor de geestelijke en lichamelijke gezondheid, effectieve behandelingsmethoden, verkrachting onder invloed, toxicologie en forensische aspecten, evenals eerwraak en misbruik bij verstandelijk beperkten.

Het themanummer is los te bestellen voor €22,50, door een e-mail te sturen naar [Anita van Meyel](mailto:Anita.van.Meyel) onder vermelding van uw naam en adres. U ontvangt een factuur.

[Bekijk hier de inhoudsopgave](#)

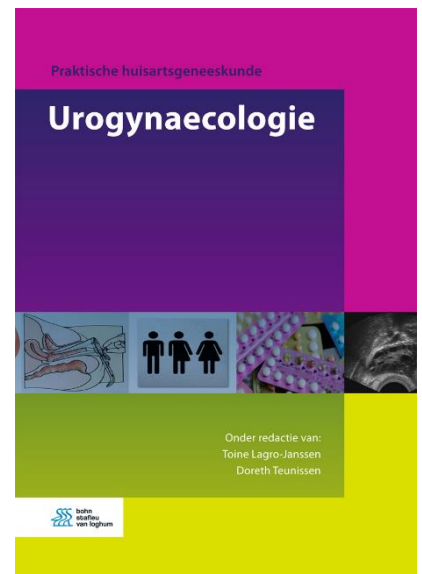
Handboek urogynaecologie

In december 2019 komt in de serie Praktische huisartsgeneeskunde het handboek Urogynaecologie uit. Dit boek helpt huisartsen bij de diagnostiek en behandeling van 35 veelvoorkomende urologische en gynaecologisch klachten. Het is het eerste leerboek over dit onderwerp dat zich specifiek richt op professionals in de eerstelijnszorg en is ook geschikt als naslagwerk voor andere zorgprofessionals. In het eerste deel van het boek leest u over algemene urogynaecologische thema's als embryologie, anatomie, hormonale (patho)fysiologie bij man en vrouw, seksuele problemen en aanvullend echo-onderzoek. Het tweede deel richt zich op specifieke klachten en ziektebeelden, zoals menstratieklachten, subfertiliteit, preconceptie zorg, LUTS, en klachten over de uitwendige genitalia van vrouwen én mannen. In het derde deel komen aandachtsgebieden als genderincongruentie, vrouwenbesnijdenis, seksueel misbruik en urogenitale traumata aan bod.

Ongeveer twintig auteurs schreven mee aan het Handboek Urogynaecologie. De redactie is in handen van Toine Lagro-Janssen, hoogleraar Vrouwenstudies Medische Wetenschappen en kaderhuisarts urogynaecologie np, en Dr Doreth Teunissen, huisarts en kaderhuisarts urogynaecologie.

Op 7 november 's middags wordt het boek aangeboden aan Janet Vaessen, directeur WOMENinc. Meer informatie over deze feestelijke bijeenkomst vindt u bij BSL.

[Het boek kan u hier alvast bestellen voor €69,95](#)

Gezondheidsboek online

Wanneer je de Nederlandse taal niet spreekt is het moeilijk alles te begrijpen. Dit boekje helpt daarbij. Voor iedereen die nieuw is in Nederland, kan dit boek helpen. Er staat in wat je moet doen in Nederland als je ziek bent, of als je hulp zoekt. Er staan ook ziektes en problemen in. Je leert wanneer je naar de dokter moet. En wat je zelf kunt doen.

Het Gezondheidsboek is gratis te downloaden via Pharos.

[Lees meer](#)

Boek: Het is niet stoer door Fiet van Beek

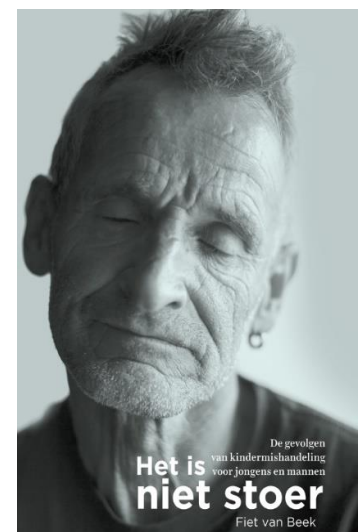
Kindermishandeling heeft vergaande gevolgen. Het kan diepe trauma's achterlaten als het slachtoffer niet goed wordt begeleid. Een belangrijk onderdeel van die begeleiding is praten. Maar er hangt een groot taboe rondom kindermishandeling. Veel slachtoffers durven er zelfs in hun latere leven niet over te praten. Ze schamen zich of zijn bang niet serieus genomen te worden.

Dit probleem is nóg groter als het jongens en mannen betreft die als kind zijn mishandeld of misbruikt. Mannen worden niet gezien als een kwetsbare groep, omdat ze sterk en stoer horen te zijn. Daarom worden zij vaak niet goed begeleid. Terwijl dat zo belangrijk is! Eén luisterend oor kan een wereld van verschil maken.

Op 2 december proberen we het taboe rondom kindermishandeling te doorbreken in het middagsymposium Het taboe te lijf. Auteur Fiet van Beek zal ook aanwezig zijn, samen met enkele slachtoffers van mishandeling of geweld. Zij zullen aan het woord komen in een panelgesprek met Nationaal Rapporteur Herman Bolhaar.

[Lees meer over het symposium](#)

[Lees meer over het boek](#)

Onlinetraining Jong & Transgender

In elke klas zit gemiddeld één leerling die zich niet thuis voelt in het hokje 'jongen' of 'meisje'. Vaak blijven deze kinderen onder de radar, wat kan leiden tot psychische klachten. De cijfers liegen er niet om; meer dan 2 op 3 overwegen suïcide. Werk je als professional met jeugdigen? Dan kan jij een belangrijke bijdrage leveren om deze kinderen te helpen.

Door middel van praktijkgerichte opdrachten leer je in de onlinetraining Jong & Transgender hoe je gendervraagstukken bij kinderen en jongeren vroeg kunt signaleren en bespreekbaar kunt maken. Deze module gaat over kinderen in de leeftijdsgroep van 2 tot 18 jaar.

Bron: <https://www.transgenderinfo.nl/igz/>

[Lees meer](#)

Bent u op zoek naar onderwijsmateriaal, of wilt u meer informatie over hoe u uw onderwijs sekse- en cultuur specifiek kunt maken? Kijk op onze website: <http://www.radboudumc.nl/sdmo> of neem contact op per e-mail: kenniscentrum-sdmo@radboudumc.nl

Sex & Gender in Health Research

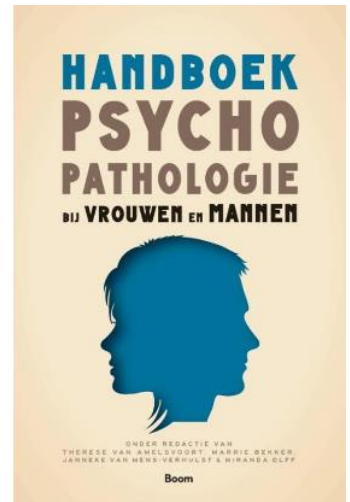
Het Canadian Institute of Gender and Health heeft drie e-learnings ontwikkeld over het integreren van sekse en gender in medisch onderzoek. De e-learnings zijn gratis te gebruiken. Na het voltooien van een e-learning ontvang je een certificaat. In de toekomst kan dit certificaat van belang zijn bij het indienen van subsidieaanvragen.

[Lees meer](#)

Handboek psychopathologie

In dit handboek over psychopathologie staan de verschillen tussen vrouwen en mannen centraal. Niet alleen verschillen in biologisch opzicht worden besproken, maar ook in maatschappelijk en psychologisch opzicht. Aan de orde komen alle facetten van psychische stoornissen: prevalentie, risicofactoren, beloop, behandel-effecten en veel meer. Meerwaarde van het handboek is dat het alle DSM-5-stoornissen bestrijkt en de schijnwerper volledig op de sekse-en gender-gerelateerde aspecten richt. In de geestelijke gezondheidszorg is nog maar kort aandacht voor sekse-en genderverschillen. In wetenschappelijke studies, die de basis vormen van de diagnostiek en behandeling in de psychiatrie en psychologie, werden vrouwen vaak niet meegenomen. Dit boek brengt daar verandering in en zorgt ervoor dat iedereen in onze samenleving dezelfde kans krijgt op goede zorg.

[Meer informatie](#)

Tip: Museum of Humanity

Een prachtige tentoonstelling met honderden portretten van mensen over de hele wereld, op het Hemburgterrein in Zaandam, waar vroeger de artilleriefabriek stond.

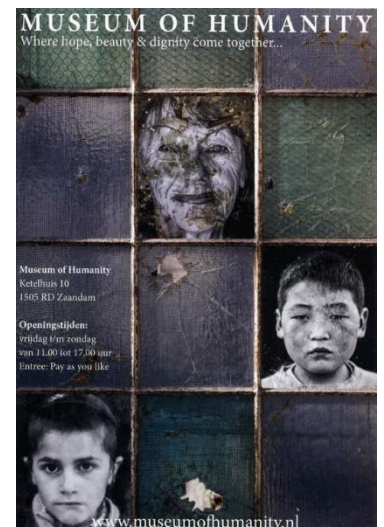
[Meer informatie](#)

Nieuwe link kenniscentrum SDMO

Het kenniscentrum SDMO is vanaf nu via de volgende link bereikbaar:

<https://radboudumc.sharepoint.com/sites/sdmo> De inloggegevens blijven hetzelfde.

[Meer informatie](#)

Bent u op zoek naar onderwijsmateriaal, of wilt u meer informatie over hoe u uw onderwijs sekse- en cultuur specifiek kunt maken? Kijk op onze website: <http://www.radboudumc.nl/sdmo> of neem contact op per e-mail: kenniscentrum-sdmo@radboudumc.nl

Nieuwsbrief VNVA

De VNVA heeft haar zesde nieuwsbrief van dit jaar uitgegeven.

[Lees meer](#)

Nieuwsbrief NOG

De Netherlands Research School of Gender Studies heeft de nieuwsbrief van mei gepubliceerd. Hierin staan conferences, lectures, courses, events en calls for papers van universiteiten in Nederland en het buitenland.

[Lees meer](#)

Nieuwsbrief Pharos

Pharos, het expertisecentrum voor gezondheidsverschillen, heeft de nieuwsbrief van juni uitgegeven.

[Lees meer](#)

Nieuwsbrief Medizin und Geschlecht

De Duitse Medizinische Hochschule Hannover heeft de nieuwsbrief van september uitgegeven.

[Lees meer](#)

Kenniscentrum Sekse & Diversiteit in Medisch Onderwijs

<https://radboudumc.sharepoint.com/sites/sdmo>

Wat doet het Kenniscentrum Sekse & Diversiteit in Medisch Onderwijs?

Het Kenniscentrum Sekse & Diversiteit in Medisch Onderwijs (SDMO) ontwikkelt onderwijsmateriaal over sekse en diversiteit in het medisch onderwijs. Dit materiaal is bestemd voor docenten en onderwijscoördinatoren van medische faculteiten in Nederland en België. Daarnaast ondersteunt het Kenniscentrum docenten met het ontwikkelen van lesprogramma's en het bevorderen van hun deskundigheid.

Wat is de meerwaarde van het Kenniscentrum SDMO?

De docenten ontbreekt het niet aan belangstelling maar aan kennis, tijd en gericht onderwijsmateriaal. Het Kenniscentrum SDMO bundelt en stimuleert academische expertise op dit terrein. Activiteiten variëren van het overdragen van pure feitenkennis tot het ontwikkelen van vaardighedenonderwijs.

Voorbeelden van ontwikkeld onderwijsmateriaal zijn een casusbundel met 50 patiëntencasus over sekse en diversiteit in het professioneel handelen, een video plus werkboek over sekseverschillen in de somatische gezondheidszorg, onderwijsmodules over partnergeweld en vrouwenbesnijdenis, en een zestal e-learnings.

Wat kunt u verwachten van het Kenniscentrum SDMO?

Het Kenniscentrum werkt met een abonnementensysteem. Indien uw faculteit of onderwijsinstelling een abonnement heeft op het Kenniscentrum SDMO kunt u de volgende producten en diensten verkrijgen:

- Actueel onderwijsmateriaal via <https://radboudumc.sharepoint.com/sites/sdmo>
- Vier nieuwsbrieven per jaar met informatie over actuele ontwikkelingen
- Voortdurende ontwikkeling van onderwijsmateriaal
- ConSultancy
- Deskundig individueel advies
- Deskundigheidsbevordering door trainingen (op verzoek)

Hoe krijgt u toegang tot het kenniscentrum SDMO?

Medewerkers van faculteiten of onderwijsinstellingen met een abonnement krijgen een autorisatie om de database met onderwijsmateriaal te raadplegen.

In de database kunt u onderwijs materiaal over sekse en diversiteit zoeken op trefwoorden. Trefwoorden zijn bijvoorbeeld: communicatie, depressie, farmacologie, incontinentie, seksualiteit etcetera. Het onderwijs materiaal bestaat uit verschillende onderwijsvormen zoals zelfstudieopdrachten, hoorcolleges (powerpointpresentaties), casuïstiek, (beschrijving van) audiovisueel materiaal, e-learnings, factsheets, achtergrondliteratuur en toetsvragen.

De docenten van huisartopleidingen hebben via een landelijk abonnement allen toegang tot het kenniscentrum, hetzelfde geldt voor VnVA-leden en voor docenten Radboudumc, de Erasmusuniversiteit, VUmc en het LUMC.

Meer informatie?

Heeft u vragen of wilt u graag meer informatie over het Kenniscentrum SDMO? Neem dan contact op met de medewerkers van het Kenniscentrum SDMO, tel: (024) 3619049 of kijk op www.radboudumc.nl/sdmo.

Het Kenniscentrum Sekse en Diversiteit in Medisch Onderwijs is onderdeel van de Afdeling Eerstelijngeneeskunde, centrum voor Huisartsgeneeskunde, Ouderengeneeskunde en Public Health, Radboudumc. Indien ontvangst van de nieuwsbrief niet meer gewenst is kunt u zich afmelden via kenniscentrum-sdmo@radboudumc.nl

Bent u op zoek naar onderwijsmateriaal, of wilt u meer informatie over hoe u uw onderwijs sekse- en cultuur specifiek kunt maken? Kijk op onze website: <http://www.radboudumc.nl/sdmo> of neem contact op per e-mail: kenniscentrum-sdmo@radboudumc.nl

Trainingsmodules signaleren en bespreken van partnergeweld, en hoe te handelen na een verkrachting

Als hulpverlener kun je er niet meer omheen: partnergeweld en seksueel misbruik komen veel voor met vaak grote gevolgen voor lichamelijk en psychisch welbevinden. Van alle patiënten die in onze wachtkamers zitten hebben naar (voorzichtige) schatting één op de drie (seksueel) geweld in hun leven meegemaakt. Voor die patiënten is het van groot belang een huisarts te treffen die weet te signaleren en het gesprek durft aan te gaan. In dit kader bieden wij, afdeling ELG/Vrouwenstudies i.s.m. Centrum Seksueel Geweld Gelderland Zuid en Midden, twee trainingsmodules aan, leerzaam en interessant voor artsen en andere hulpverleners. Veel huisartsen en HAGRO's zijn inmiddels naar volle tevredenheid getraind.

1. Partnergeweld, moet ik daar iets mee?

Leerdoelen:

- Bewustwording, achtergrondkennis over geweld in relaties, systeem van geweld
- Oefenen signaleren en bespreekbaar maken
- Informatie meldcode en risicotaxatie

2. Wat moet ik als huisarts doen bij verdenking/na een verkrachting?

Leerdoelen:

- Bewustwording, achtergrondkennis over verkrachting/seksueel misbruik in het verleden, en de gevolgen op korte en lange termijn voor de gezondheid
- Signaleren en bespreekbaar maken (oefenen)
- Do's en Don'ts na een verkrachting
- Werkwijze Centrum Seksueel Geweld

Meer informatie/contact: Toine.Lagro@Radboudumc.nl en Karin.vanRosmalen-Nooijens@radboudumc.nl